

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE :

In Capitală : Pentru 1 an 30 lei ; 6 luni 16 lei ; 3 luni 8 lei.
In Districte : „ 1 an 36 lei ; 6 luni 18 lei ; 3 luni 10 lei.
In Străinătate : „ 1 an 48 lei ; 6 luni 24 lei ; 3 luni 12 lei.

Director : D. AUG. LAURIAN

Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame a se adresa :

In România : La administrațiune, Passajul Român, No. 3 bis, București ; și la corespondenții ziarului din județe.
In Paris : La Société Havas, place du Bourse, 8.
In Viena : La Heinrich Schalek, I Wollzeile, 14, Biuroul central de anunțuri pentru Austro-Ungaria.
In Hamburg : La Adolf Steiner, Gänsemarkt, 58, Biuroul central de anunțuri pentru Germania.

ANUNCIURILE :

Linia mică pe pagina IV. 30 bani
Reclame pe pagina II-a 5 lei — Reclame pe pagina III-a 2 lei
Serisurile nefrancate se refușă. — Articollii nepublicatți nu se inapoiază.
Pentru inserții și reclame, redacțiunea nu este responsabilă.

DD. abonații, al căror abonament este sfârșit și cari mai doresc a primi acest ziar, sunt rugați a reînnoi abonamentul, că să nu sufere întrerupere în trâmțirea ziarului.

STIRI TELEGRAFICE

din ziarele streine

Paris, 10 Noembrie.

Deschiderea Camerii s'a făcut astăzi în prezența unui public numeros. Galerile erau pline Jules Ferry era față. Președinte era deputatul cel mai în vârstă Blanc din Savoia. El a ținut un discurs energic republican, ce a fost mult aplaudat, mai ales la pasajul în care a stabilit ca scop unirea tuturor elementelor republicane. Mai departe președintele afirmă că politica colonială a fost condamnată prin verdictul voinei naționale. In tot timpul discursului dreapta a rămas liniștită în mod demonstrativ.

La Quai d'Orsay și pe podul Concordiei era adunată o mare mulțime de lume, care a privit în liniște sosirea deputaților. La alegerea președintelui provisoriu Floquet a primit 390 voturi, iar Anatole de la Forge s'a ales prim vice-președinte.

De al doilea vice președinte provisoriu s'a ales Blanc cu 231 voturi; Spuller a avut 210 voturi.

Intransigenții au votat cu dreapta, ceea ce face mare senzație.

Madrid, 10 Noembrie.

Monitorul spaniol Aragon n'a putut ocupa insulele Palaos, pentru că niște canoniere germane arboraseră deja drapelul lor.

In provincia Alicante s'au găsit proclamațiuni revoluționare. S'au arestat trei persoane.

Foile spaniole relatează despre silințele noului reprezentant german în Tanger, care negociază cu Sultanul de Maroc pentru un tratat de comerț și un depou de carbuni. Spania va cere de la Maroc aceleași avantaje.

Belgrad, 10 Noembrie.

Inarmarea liniei dunărene de la Iaduevatz în sus cu tunurile de calibru mare a înaintat deja astfel în cât Serbia e destul de preparată spre a primi flota bulgară.

Serbiile au trimis ajutoare la granița spre Zaribrod, unde aveau numai două companii în fața numeroaselor trupe bulgare.

Vărfurile munților sunt acoperite cu zăpadă.

La cas de reșbioi armata serbă se va împărți în două. Linia de la Pirot spre nord până la Dunăre va forma linia de operațiune a oștirii de nord iar oștirea de sud va avea linia de la Pirot spre sud. Prima oștire va fi comandată de generalul Horvatović, a doua de generalul Leșeanin.

Berlin, 10 Noembrie.

Destituirea prințului Alexandru pare definitivă, după ce Rusia s'a convins că nici o putere nu i va sprijini propunerea de destituire.

Sofia, 11 Noembrie.

Se fac pe o scară futinsă întăriți provisorii. Toate dealurile, situate pe teritoriul dintre Serbia și capitala bulgară au să fie întărite. Din fie ce sat se face o cetate și dealurile din jurul lor vor fi încununat cu șanțuri, în cât o armată dușmană să nu poată pătrunde nicăiri fără rezistență. La aceste lucrări se pune toată poporația bărbătească de la 18—50 ani. Guvernul întrebunțează toate mijloacele spre a împinge la extrem îndărjirea locuitorilor contra Serbilor, zicând că numai din cauza lor se face toate aceste lucrări anevoioase. Dacă deci va izbucni războiul, el se va purta nu numai între armatele celor două țări, ci și între toți locuitorii bărbătești. Va fi o luptă decisivă în Balcani.

Paris, 10 Noembrie.

Cu mare încordare s'a așteptat prima ședință de azi a Camerei celei noi. Înaintea palatului Bourbon se adunase o enormă mulțime de lume, fiind înșirată până la podul Concordiei, dar a stat liniștită; în sala de la Paix domnea o mișcare vie.

Camera avea o înfățișare prea interesantă. Toate locurile erau ocupate și rândurile conservatorilor erau foarte strânse. Ducele de Rochefoucauld a primit numeroase complimente de la partizanii săi, precum și d. Cassagnac din partea Bonapartiștilor. Comitele de Mun, care sa supus dorinței Papei și a renunțat la planul de a forma o partidă catolică, a fost de asemenea obiectul unei atențiuni ostentative din partea Conservatorilor.

După discursul președintelui Blanc se procedă la alegeri. Acestea aduseră prima surpriză neplăcută partidei republicane și oportuniștilor o înfrângere neașteptată. Fusese înțelegerea ca Floquet să fie ales președinte, iar Anatole de la Forge și Spuller ca vice-președinți. Clemenceau și partizanii săi nu se supuseră acestui aranjament; intransigenții și Dreapta hotărâră să voteze pentru Floquet și Anatole de la Forge, dar la alegerea lui Spuller să se abtie, în cât acesta nu s'a ales, deși a avut 210 voturi.

Atena, 10 Noembrie.

Conflictul dintre Grecia și Turcia cu privire la agentul grec din Canea s'a înăspriț. Poarta a autorizat pe guvernatorul de acolo să rupă ori ce relații cu agentul și va lua alte măsuri, dacă agentul nu va fi rechemat. Delyannis refuză a primi cererea Porții, crezând-o nejustificată.

Serviciul telegrafic al „României Libere“

Roma, 12 Noembrie

După ziarul Italia, mișcarea diplomatică ce se pregătește la ministerul afacerilor streine ar consta în transportul la Constantinopol a Comitelui Greppi, actual-minte ambasador la St. Petersburg. Comitele Torielli, ministru la București, ar înlocui pe comitele Greppi, iar comitele Corti actual-minte ambasador la Constantinopol ar merge la Londra în aceeași calitate.

Niș 12 Noembrie

Guvernul serb desminte oficial știrea cum că regele Milan ar fi înștiințat pe oare-carl cabinetul că va trece în curând granița Bulgariei.

Constantinopol, 10 Noembrie

Cale indirectă — Lucrările conferinței sunt ținute secrete. Iacă cu toate acestea câte-va informațiuni pe cari vi le dau sub toată rezerva cu toate că ele emană din sorginte sigură.

Conferința a ținut ieri a treia ședință. E cea d'astă intrunire care a presintat oare care însemnătate, căci ea a atins fondul cesiunii.

Delegații Porții au propus mai multe soluțiuni; dar redacția lor era așa de vagă încât ambasadorii au cerut ca Turcia să formuleze într'un chip mai precis proiectele sale în ședința viitoare.

Sir White a propus să se facă la prealabil o anchetă asupra situațiunii în Bulgaria și în Rumelia. Aceasta propunere va fi discutată mai în urmă. Se constată că atitudinea diplomatului englez a devenit mai moderată.

Pleni-potențiarilor turci nu par foarte mulțumiți de ședința de ieri. Ei ar fi mai cu seamă nemulțumiți de atitudinea celor trei puteri de la Nord, ceea-ce ar indica că există între acestea învoială în vederea unei soluțiuni contrarii intereselor Turciei.

Impresia generală este că sorții sunt în acest moment mai mult contrarii menținerii statului quo ante, și că conferința va ține mai mult de cât se credea.

Sedința viitoare se va ține joi.

Turcia activează din nou cu multă sărguință pregătirile sale militare. Expedițiunile de trupe și de material au început din nou pe toată linia.

După știrile ce circula la Yildiz-Kiosk, Sultanul ar părea hotărât, în cazul când oare-care neînțelegere între ambasadorii ar arăta nepuțința Europei, să intervina militarmente în Rumelia și să ocupe Balcani, chiar dacă puterile ar persista în nevoindă de a da mandat de a lucra.

A se vedea ultime știri pe pagina III-a.

București, 1 Noembrie

Intr'unul din numerile trecute, 26 Octobree, am resumat declarațiunile ce cancelarul imperiului vecin făcu, în sinul delegațiunii ungare, privitor la criza din Orient. Iată acum declarațiunile făcute d'înaintea delegațiunii austriace, cu ocaziunea discuțiunii asupra bugetului ministerului de externe.

Interpelarea n'a fost adresată guvernului, dar contele Kalnoky a deschis discuțiunea printr'o expunere a politicii exterioare a imperiului. Fără îndoială că aceste din urmă declarațiunii nu se puteau deosebi de cele formulate către delegațiunea ungară. S'a observat numai că ministrul, vorbind de restabilirea Statu-lui quo ante în Rumelia, n'a exprimat o siguranță ci numai o speranță că acest Statu quo va fi restabilit prin mijloace pacifice.

S'a observat că sub acest raport, vorbele ministrului au fost de astădată mai puțin categorice; — adevărul este că și situațiunea s'a mai posomorât...

Contele Kalnoky a expus că politica imperiului în complicațiunile care s'au ivit în Orient este întemeiată mai cu seamă pe legalitate și pe menținerea păcii, și că guver-

nul austro-ungar continuă să spere o soluțiune pacifică a crizei orientale, cu toate noile dificultăți ce s'au manifestat în zilele din urmă.

Dar — adaugă el textual — „daca un conflict local în peninsula balcanică nu se poate înlătura, cu toate eforturile noastre, putem nădăjdui, în ori-ce caz, că pacea generală și mai ales pacea între puterile mari, nu va fi turburată.”

Delegatul Rieger pronunțându-se pentru unirea celor două Bulgarii, contele Kalnoky, după ce repetă că guvernul are simpatii pentru regele Milan și pentru Serbia, și nici perde din vedere interesele celei țări, declară că are aceleași simpatii pentru toate popoarele balcanice, și anume pentru aspirațiunile foarte întemeiate ale Bulgarilor; regretă totuși că aceștia s'au lăsat să fie târâți într'o acțiune care va aduce numai prejudiciul viitoarei lor dezvoltări!

Relativ la unele «considerațiuni etnografice» ministrul face să se observe ce anevoițe ar rezulta din adoptarea unei asemenea norme pentru deslegarea conflictului. După această teorie, mare parte din Dobrogea, Macedonia, Vilaetul Adriatic și partea meridională a Serbiei ar trebui alipite Bulgariei; și tocmai aci este cauza neliniștii celor alte state balcanice. Și Marea Bulgaria, constituită prin tratatul de la San Stefano, n'a putut fi menținută în cel de la Berlin din cauza protestării micelor state din peninsula.

Acum când vești contradictorii — în ori-ce cas de griji provocatoare — se răspândesc dintr'un minut într'altul, și când ar fi de ajuns ca un avantpost cam aventuros, dintr'o parte sau alta, ar putea aprinde focul, nu e de prisos să ascultăm și vorbirea cum-pănită a diplomației jalambicate în expresiuni, — fie numai ca simplă informațiune mai puțin încălzită. Din acest punct de vedere, — și mai ales că Austro-Ungaria ține loc important în afacerea de peste Dunăre, declarațiunile contelui Kalnoky au valoare.

In aceeași ședință ministrul imperiului vecin, întrebata asupra încheierii unui tratat de comerț cu țara noastră, s'a mărginit a declara numai că tratatul în ființă espiră la 1 Iunie 1886; că ministerele de comerț ale celor două state au început acum negocierile prealabile; că odată stabilite bazele noiei convențiuni, ministerul afacerilor streine va interveni pe cale diplomatică, și că, natural va face tot ce i va sta în putință pentru a ocroti interesele comerciale al monarhiei.

CRONICA ZILEI

Vestita crimă din strada Soarelui va fi desvelită înaintea Curții cu jurați din Ilfov pe la începutul lunii Decembre.

Gazeta oficială de azi publică prescriptul verbal al comisiunii trimisă la Iași ca să cerceteze cauzele nenorocirilor întâmplare cu ocazia arderii grajdului d-lui Roznovanu din Iași.

Pentru că azi n'avem loc, vom reproduce mâine în întregul lor relațiile date asupra acelor nenorociri.

La 4 Octobree nu s'a putut ținea concurs pentru ocuparea a două burse în străinătate din fondul Iosif Niculescu, una de chimie

ceal-laltă de fizică, din cauză că n'au fost concurenți.

La 2 Maii, anul viitor, se va ținea un nou concurs.

Bursele acestea sunt pentru trei ani, la facultatea de științe din Paris; și bursierii sunt obligați ca în acest timp să ia gradul de doctor în numitele materii.

In Galați circula banii falși.

Prestidigitatorul Cazeneuve va sosi în București peste câte-va zile.

Intr'o gazetă ilustrată pe care o primim azi din St. Petersburg, și care i are portretul, se zice că acest descoperitor al științelor oculte nu va da la noi decât o singură reprezentare.

La 15 Noembrie, în mersul trenurilor se vor introduce oare-carl modificări.

Vom comunica mâine cititorilor aceste schimbări.

Ieri a sosit în București un ambasador al Turciei, care și are rezidența la Teheran.

In ținșurșor Podu-Turcului, aproape de Bérhad, comercianții au format o societate de ajutor reciproc, — cu acțiuni.

Felicitați pe comercianții pentru această faptă folositoare și lor și țării.

In sala Ateneului se va da Sămbătă, 2 Noembrie, al doilea și ultimul Concert al d-lui Alfred Grünfeld, pianist al Curții imperiale din Austria.

Iată programa acestui concert :

1. Mendelssohn. — Preludiu și Fuga Minor Op. 35.— 2. Beethoven. — Sonata Op. 27. — 3. a) Schubert Liszt. — Gretchen am Spinnrad b) Robert Fuchs. — Preludiu. c) Wagner Liszt. — Isolde's Traum. d) Chopin Nocturne. — Si. e) Chopin Polonaise. — Do minor. f) Kullak. — Litzow's wilde Jagd. 4.) Schumann. — Fantasia Op. 17 în 3 părți. 5.) Grünfeld. — Rhapsodie Hongroise.

Inceputul la 8 și jum. ore seara.

Societatea Concordia Română va da Sămbătă, 2 Noembrie, a cincea serată dansantă în saloanele sale din strada Calvină.

Inceputul seratei la ora 9 1/2 seara.

O muzică militară va cânta în tot timpul seratei cele mai plăcute jocuri de danț.

Costumul național pentru Doamne și Domnișoare este de dorit, pentru d-ni o ținută convenabilă. Intrarea doamnelor introduse este permisă fiind însoțită de un domn, iar a d-șoarelor de mamele d-lor. — D-ni ofițeri sunt rugați a intra în saloane fără săbii.

Știrea că femeia Constantina Pătru Vaja e autoarea otrăvirei soțului său Pătru Vaja se confirmă. D. jude instructor cu d. procuror a găsit la această femeie, după spusele Buciumului Velcei, un adevărat laborator de chimie și o cantitate însemnată de substanțe otrăvitoare, ceea ce i a făcut ca să o și deponă în prevenție.

EVENIMENTE DE PESTE DUNĂRE

Se desminte iarăși șgomotul, colportat din nou, că Serbiile ar fi încălcat teritoriul bulgar. A trecut — se zice — în Bulgaria numai o ceată de bandiți, care va fi tratată ca atare de către guvernul din Sofia. Vin însă știri, că Bulgarii ar fi comițând acte barbare și asupra altor supuși serbi, pe unii îi bat, pe alții îi arestează, ba duc în robie și copii. Toate astea nu sunt de natură a ameliora raporturile dintre cele două țări vecine și mai puțin d'a face să dispară ura Serbilor contra Bulgarilor.

Ori cum însă, pacea cu greu va fi turburată; se zice că ambasadorul german din Constantinopol stăruie să împace vederile Rusiei cu ale Angliei; ș'apoi e cunoscut că Germania vrea cu ori-ce preț să mântină pacea.

Cât despre escluderea prințului Bulgariei din armata rusă, foile ruse o comentează în modul următor: *Nowoe Wremea* crede

că prin acest act s'a respuns în mod cuviincios unei intențiuni a prințului de a insulta pe Ruși. Prințul Alexandru a avut dorința, ca îndată după îndeplinirea revoluției să escludă pe ofițerii ruși din armata bulgară. Această intenție a fost rechemată și ast-fel prințul n'a fost în stare să aducă o insultă Rusiei. Acum a devenit imposibilă candidatura prințului Alexandru la postul de guvernator general în Rumelia orientală.

Nowosti zice că măsura „gravă” contra prințului Alexandru este o „consecință logică a atitudinii Rusiei în cesiunea bulgară”. Această lovitură e așa de gravă, în cât daca prințul Bulgariei va mai rămănea pe tronul Bulgariei, aceasta va trebui să se considere ca fiind în contra dorinței Rusiei. De acea ne așteptăm, ca la Conferința din Constantinopol să se sulte cesiunea destituiri prințului Alexandru. De oare-ce, după propunerea Rusiei, scopul Conferinței este restabilirea tratatului de Berlin, este probabil, că în virtutea art. 3 al acestui tratat, Conferința va avea să se ocupe cu modul în care se va face alegerea unui nou regent bulgar.

DECRETE

D. doctor în medicină Stefan Posa este numit în postul vacant de medic la plasa Prutu-de-Jos-Bașeu, cu reședința în comuna Săveni din județul Dorohoi.

Sunt numiți și transferați :
D. George Săndulescu, în funcțiunea de administrator al plășei Tulcea din județul Tulcea, în locul d-lui N. Ioanovic, demisionat. — D. I. C. Șişman, actual subprefect al plășilor intrunite Cricov-Podgoria din județul Prahova, în aceeași calitate la plau Teleajenu din acel județ, în locul d-lui M. Costandache, care va trece la plășile intrunite Cricov-Podgoria, în locul d-lui I. C. Șişman. — D. Gr. Temelie, actual sub-comisar clasa I pe lângă prefectura poliției Capitalei, în funcțiunea de comisar clasa II pe lângă aceeași prefectură, în locul d-lui T. Stoinescu, care rămănea a se chema în altă funcțiune. — D. Ioan Ghenovici, în funcțiunea de comisar clasa II pe lângă citata prefectură, în locul d-lui H. Amfilohie, demisionat.

S'a deschis pe seama ministerului de resbel un credit extraordinar de 10,000 lei, necesar la învelirea spitalului militar central.

Numiți și permutări în justiție :
D. C. G. Dămboviceanu, actual prim-procuror pe lângă tribunalul de apel din Tulcea, procuror la Curtea de apel din Craiova, în locul d-lui Dimitrie Gârleşteanu, demisionat. — D. Daniel Zorili, actual supleant la tribunalul de apel din Tulcea, prim-procuror la același tribunal, în locul d-lui C. G. Dămboviceanu, trecut la Craiova. — D. Dimitrie R. Dimitriu, actual judecător de instrucțiune la Tribunalul Ilfov, procuror pe lângă același tribunal, în locul d-lui Al. I. Culoglu, înaintat. — D. P. St. Christophol, supleant la Tribunalul Ilfov, în locul d-lui Miculescu, trecut procuror — D. N. Ștefănescu actual ajutor la ocolul Pechia, județul Covurlui, în aceeași calitate la ocolul II Galați, în locul d-lui Miron Botez, decedat.

DIN AFARA

Franța.

Până vom afla ce face Camera franceză care s'a întrunit, înregistrăm următoarea știre : In consiliul municipal din Marsilia s'a desbătut mai de unăzi propunerea socialistului Gras, privitoare la înlăturarea tuturor insigniilor religioase din școale Proprietorul și-a desvoltat punctul de vedere în legătură cu o profesie de credință materialistă. Ajutorul primarului, Dieulfait, i a impunită că și-a îmbrăcat propunerea într'o formă violentă și absolută, declarând că ori-ce ar decide consiliul comunal, cât timp va fi densul în funcțiune, nu se va lua din școale nici un semn religios. Gras contestă, că ar fi dat dorinței sale o formă violentă și adaoe, că atitudinea ajutorului îi însuflă compătimire. Atunci se făcu un tumult, un șgomot, ce ținu mai multe minute; toți consilierii se sculară și strigău. După ce se potoliră, un membru propuse să se amâne luarea unei decisiuni până la finele anului școlastic, ceea-ce s'a și primit cu 14 contra 8 voturi, după ce mai întâiu se a-

doptase propunerea lui Gras cu 14 contra 12 voturi. Se așteaptă un conflict între autorități și reprezentanții orașului.

Anglia.

La 28 Octombrie s'a dat un banchet în Guildhall, în care ministrul președinte englez Salisbury a declarat următoarele:

Dificultățile de la granița Afganistanului s'au aplanat, acum nu e alt-ceva decât o cooperare cordială între Rusia și Anglia. El poate repeta cuvintele lui Beaconsfield, că în Asia e loc destul pentru Rusia și Anglia.

Maî departe Salisbury și-a exprimat speranța, că operațiunile actuale din Birma, împinzând drumurile pentru comerț și civilizație, vor aduce însă numai o mică schimbare, ce va fi compatibilă cu interesele populației și cu cerințele Statului. Guvernul merge în toate astea de acord și în amicitie cu China. În privința Egiptului Salisbury speră că în câțiva ani de muncă inteligentă țara va putea fi adusă iarăși în starea de prosperitate, ce domnea acum cinci ani.

Vorbind despre Bulgaria, premierul e de părere că obstacolul principal contra Uniunii bulgare este în atitudinea Serbiei și Greciei. Salisbury crede că nici un edificiu politic, ridicat contra voinței populației interesate, nu poate fi de lungă durată. Dacă se va respinge Unirea bulgară, atunci Bulgarii se vor alia cu Sârbii și cu Grecii. Următoarea mișcare din peninsula balcanică va fi o mișcare pornită de la trei State mici, iar nu numai de la unul. Guvernul englez speră atât, că puterea imperiului turc va putea fi menținută fără micșorare; al doilea, că orice aranjament făcut de Europa va fi ast-fel, în cât va mulțumi populațiile interesate și nu va permite nici un atac eventual asupra integrității imperiului turc pe care Anglia o consideră de o parte esențială a constituției Europei.

DIN TRANSILVANIA

Sibiu, 29 Octombrie

Avem și noi reuniunile noastre de cultură, așa numite „asociații”, în Ardeal, în Maramureș, și la Arad, și reuniunile de femei. Toate aceste reuniuni urmăresc mai presus de toate scopul de a ajuta răspândirea culturii în poporul român. Ele țin adunări pentru propagarea gustului literar și pentru dezvoltarea vieții sociale române, înființând bibliotecă românească, ajutându-le tinerii lipsiți de mijloace și înțelegând, pe cât le iartă mijloacele, așezăminte de cultură.

Astfel asociațiunea din Maramureș voințe să înființeze în Sighet un conviciet pentru studenții români mai lipsiți de mijloace, iar asociațiunea din Ardeal a și zidit locul pentru un „instituit de domnișoare” în Sibiu. E-te de sine înțeles că activitatea reuniunilor noastre s'îsupără pe concetățenii noștri maghiari, care și fac iluziunea că vor putea zădărnici silințele noastre culturale. Și ca să și creeze un titlu de a combate față reuniunile, ei le identifică cu reuniunea de „cultură” de la Cluj și cea din Sătmăr, care nu au menirea de a răspândi cultura, ci de a zădărnici silințele culturale ale noastre.

Apucătura e bătărească. Maî vicleană apucătură găsim într-o corespondență din Brașov, publicată sunt acum câte-va zile în *Kolozsvári Közlöny*. Corespondentul constată că tot-dauna Românilor croesc planuri prea vaste în comparație cu mijloacele de care dispun, și astfel rămân în cele din urmă de rușine. Astfel o reuniune din Făgăraș a înființat cu bani adunați mai ales din România o școală medie, cu un singur profesor; lipsind însă mijloacele pentru susținerea ei, școala în curând s'a desființat.

Reuniunea din Maramureș a înființat și ea în Sighet o școală pedagogică, deosemena cu un singur profesor. Și aceasta s'ar fi desființat, dacă n'ar fi dispărut în școala pedagogică înființată mai târziu de statul ungar. Convictul, pe care voințe acum reuniunea să-l stabilească într-o casă zidită pe loc primit încă de mult de la stat, de asemenea nu are șanse pentru o îndelungată existență, fiindcă reuniunea are 14,888 fl. datorii, în vreme ce veniturile i se urcă la abea 3844 fl. pe an.

Aceiași e și situațiunea școlii de fete din Sibiu. S'au votat pentru înființarea acestei școli 40,000 fl. și s'au cheltuit pentru zidire numai 60,000 fl. Chiar și până acum s'a produs un deficit foarte însemnat, și pentru acoperirea acestui deficit s'a și făcut apel la dărnicia publicului român.

Câte iluzii pentru „patrioți” noștri! Școala „Radu-Vodă” s'a desființat, școala pedagogică din Sighet a dispărut în cea înființată de stat: care poate să fie soarta „convictului” pe care vor să-l înființeze acum la Sighet? care poate să fie soarta școlii de fete din Sibiu?

Lăsați-l să facă, — zice corespondentul, — că apoi vine statul nostru și pune mâna pe ele; noi avem legi, care ne înlesnesc aceasta.

Sunt abea câte-va zile și s'au găsit „cuzurarii” școlii de meserii înființate de Bra-

șoveni, și școala s'a desființat. Tot astfel guvernul a pus mâna pe școlile grănițarești din Banat; tot astfel el a dispus după placul său de fondurile „Matiei” slovace. Înțelegem această încurajare pornită de la Brașov.

Ceea ce nu înțelegem însă e îndrăsneala cu care același corespondent afirmă, că nu avem noi Români să ne luptăm în țările coroanei ungare și cu guvernul și cu societatea maghiară și să facem luptând fiescicare pas în viața culturală.

Plătim, pe cât scim, contribuțiile întotdeauna ca Maghiarii. Cât se întoarce însă din aceste contribuții la noi și cât la Maghiari? cât se cheltuiește din ei pentru scopurile noastre și cât pentru ale Maghiarilor? Fiind vorba de așezăminte de cultură maghiare și de scopuri culturale maghiare, se face un lux nebunesc, iar școlile noastre se desființează, fiindcă nu putem să le înzestrăm de la început cu același lux. Teatrele din Budapesta, de obicei goale, încât vorba Românilor: „urâ câni în ele”, — au în fiescicare an deficite de sute de mii de florini și pe când guvernul le acopere pe aceste cu o ușuratică dărnicie, biserica română gr.-ort. nu și poate primi subvențiunea acordată în timpuri mai bune decât în cele mai umilitoare condițiuni și Grănițerilor din Banat nu li se permite înființarea unui gimnasiu.

După lege, lege votată de Dieta Ungariei și sancționată de Regele constituțional, pretinderea, unde noi Români suntem în masse compacte, avem dreptul de a cere ca instrucțiunea în așezămintele susținute de stat să li se dea copiilor noștri în limba noastră.

Unde se aplică această lege?

Nicieri!

Iar dacă înființăm noi așezăminte românești, Maghiarii stau de pândă și asmuț guvernul asupra lor!

Ce ne mai rămâne atunci?!

S'a desființat școala de meserii din Brașov. — Prea bine! — o punem și asta la catastif, ni-o însemnăm bine, ca să o ținem minte, și mergem mai departe.

Sunt însă lucruri, pe care nici chiar d-nul Coloman Tisza nu cutează să le facă.

Congregațiunea din Careii-mari a votat o contribuțiune anume pentru reuniunea de cultură din Sătmăr, iar d-nul Tisza n'a aprobat această hotărâre a zeloșilor patrioți din Sătmăr.

Aceasta s'a și-o noteze bine Maghiarii: *trăm în mijlocul Europei în monarhia Habsburgilor și ne aflăm sub protecțiunea principilor moderne.*

Asociațiunea a făcut apel la dărnicia publicului român. Și Români vor da din sărăcia lor pentru scopul cel bun și frumos. Nu e însă vorba numai de bani aici, ci mai presus și de susținerea noului așezământ de cultură. Înființându-l luăm tot o dată angajamentul de a-l și susține punând umăr la umăr, în toate împrejurările, față cu orî și cine, cu orî și ce preț.

DECISIUNI MINISTERIALE

Sunt numiți:
D. C. Starcovici, inspector veterinar al raionului II, la raionul I. — D. G. Persu, inspector veterinar al raionului IV, la raionul II. — D. G. Ionescu, inspector veterinar al raionului I, la raionul IV.

D. Christ. I. Calcian, medic veterinar, s'a numit șef al lucrărilor anatomice și fiziologice la școala superioară de medicină-veterinară.

LEGEA RECENSIMENTULUI

Un cetățean ne roagă să-l publicăm următoarele observații asupra chipului în care se face recensământul la noi.

Plăngerile și nemulțumirile în contra recensământului făcut anul acesta, sunt așa de multe în cât e lucru îngrozitor.

Ameliorațiunea făcută vechei legi de recensământ, în loc să aducă roadele ce se aștepta, din contra, cu părere de rău vedem că în loc d'a face un progres, am făcut regres.

Și iată rēul de unde vine: Comisiunea de recensământ se compune: 1. Din controlorul fiscal; 2. Din un reprezentant din partea proprietății, și al

3. Din un membru din consiliul comunal. Să luăm și să examinăm în parte pe fiecare din acești 3 membri, și să vedem dacă nu cum-va rēul vine de la ei.

De recensământ din comuna Tifești care nu și trecuse pe taboul, nici jumătate din proprietatea sa (vedeți apelul făcut de d. inspector financiar Munteanu 26 August a. c.) Al treilea membru în această comisiune, este un membru din consiliul comunal, acesta ca toți membrii din consiliile comunale rurale, merge nu ca să și facă datoria, ci ca să scape de povara, ci i-a căzut nu ca o datorie, ci ca o calamitate; acesta se mulțumește ca să-l ușureze pe sine și pe cei mai apropiați din familia sa, căci dacă nu-l ar face acest privilegiu atunci ar fi și el între cei d'antēu care ar striga *hoșie și n'ar zice nici o dată: Să dea Dumnezeu sănătate d-lui controlor, căci mare bun măi este!*

De unde putem deduce ca în comisiunea de recensământ sunt 3 persoane, cu 3 serii de favoriți, cu 3 serii de privilegiați!

Naște întrebarea pentru ce Statul măi face recensământ, când el se face în astfel de mod! pentru ce Statul cheltuiește aproape un milion cu facerea recensământului?

Pentru ca controlorul său cei alți 2 membri să și menajeze rudele?

De sigur că nu.

Și în cazul acesta, până când vom putea avea și noi un cadastru regulat, ar fi bine ca guvernul să ia măsuri serioase ca să nu se mai facă și pe viitor ceea ce s'a făcut în circumscripția Odobescilor, ne măi pomenită în anele recensământului.

Pentru acest scop iată ce propun:

1. Ca controlorul să nu facă recensământul în circumscripția unde el funcționează, ci în altă parte d. e. cel de la Focșani să facă la București și vice-versa;

2. În locul proprietarului din localitate să fie un inginer, care în cas de necesitate, să poată măsura proprietatea, făcând și o mică schiță de cadastru.

3. În locul consilierului comunal să fie primarul comunei.

Nu măi prin acest mod cred că se va putea ameliora starea decăzută în care au ajuns a se face azi recensământul și prin modul acesta va folosi atât Statul cât și particularii.

CHELTUELI DE JUDECATĂ

Sunt unele dispozițiuni în legile noastre care, fiind rău aplicate sau nefind aplicate de loc, dau naștere la nemulțumiri din partea justițiabililor și i fac să strige că legile sunt rele.

Așa este, între altele, cu aplicațiunea Titlului VIII, Cartea II, din procedura noastră civilă, care tratează *Despre desdăunări și cheltueli.*

Toți care au procese la noi se plâng că cheltuesc o mulțime de bani până să termine o judecată, și când la urmă câștigă cauza, Tribunalele condamnă pe partea care a pierdut la prea puține despăgubiri cu cheltueli de judecată.

Această plângere ni se pare în genere întemeiată, însă să vedem de unde provine rēul și cum s'ar putea îndrepta.

Legiuitorul nostru a luat parte din dispozițiunile acestui titlu din legislațiunea franceză și parte din legislațiunea genevesă, dându-și toată osteneala a tăia oare-care controverse și a completa această parte a procedurii civile.

Astfel, art. 130 din procedura franceză zicend numai: *Toute partie qui succombera, sera condamnée aux dépens*, a lăsat controversată cesiunea de a se sci dacă condamnățiunea la cheltueli există de plin drept, *ipso iure*, sau numai când s'au luat de părți concluziuni în instanță, cu alte cuvinte dacă judecătorii pot condamna la cheltueli de judecată din oficiu, chiar când aceste cheltueli n'au fost cerute de părți. Jurisprudența Curții de casațiune din Franța, basându-se pe redacțiunea art. 130 și pe o veche ordonanță din Aprilie 1667, a recunoscut tot d'una că aceste cheltueli pot fi acordate de judecată părții care a câștigat, chiar dacă nu le-a cerut, că art. 130 din procedura civilă neobligănd pe părți să le ceară și termenii acestui articol fiind imperativi, urmează ca judecata să condamne tot d'una la cheltueli pe partea care va cădea într'un proces.

Cu toate acestea s'au ridicat, chiar în Franța, diferite obiecțiuni în contra acestui sistem, și între altele, s'a zis că odată ce părțile nu cer cheltueli de judecată, Tribunalul ar judeca *ultra petita* dacă le ar acorda.

De aceea la noi legiuitorul a completat această dispozițiune a procedurii civile și prin art. 140 a dispus că *cheltuelile convenite părții ce a câștigat nu se vor adjuca decât după cererea ei.*

Prin urmare, la noi, pentru ca partea care a câștigat să fie despăgubită de cheltuelile ce a făcut cu procesul, urmează să le ceară de la judecată. Altmintrelea sentința ce s'ar da, acordând cheltueli de judecată când nu s'au cerut, ar fi supusă revizuirii, conform art. 238 alin. 3 procedura civilă.

Să vedem acum din ce se compun cheltuelile de judecată.

În legislațiunea franceză, legiuitorul nu precizează din ce se compun aceste cheltueli, așa că prin cuvântul *dépens* din art. 130 procedura civilă franceză s'a înțeles tot d'una numai plata ofițerilor judiciari și a taxelor de timbru, grefă și înregistrare. Partea care a câștigat nu poate prin urmare în Franța să pretindă nimic pentru celelalte cheltueli făcute cu consultarea unui avocat, cu voiajul ce a trebuit să facă în

vederea procesului și altele pe care le și numesc *faux frais* *).

Aceasta însă nu este drept și de aceea se ridică și astăzi în Franța plângeri în contra interpretării ce se dă cuvântului *dépens* **). În adevăr, deși cheltuelile de judecată nu trebuie să fie considerate ca o pedeapsă dată aceluia care perde procesul căci ele sunt date, după cum se zice, *propter litem sed non propter crimen*, însă nu este măi puțin adevărat că acela care câștigă un proces, fie ca reclamant, fie ca pirit, trebuie să fie despăgubit de ori-ce pagubă i s'a cauzat din acel proces.

Dupe unii, obligațiunea de a plăti cheltueli de judecată rezultă din principiul stabilit de art. 998 cod. civil, dupe care ori ce faptă a onului care cauzează altuia prejudiciu obligă pe acela din a cărui greșală s'au ocazionat a l' repara.

Dupe alții, această obligațiune rezultă din *contractul judiciar* ce se stabilește între părți: prin singurul fapt că se prezentă înaintea justiției spre a obține dreptul lor, fie care parte se obligă a plăti celelalte or-ce cheltueli ar ocaziona procesul, dacă l' va perde ***).

Ținând seamă de aceste considerațiuni, legiuitorul nostru a reprodus, în art. 136 din procedura noastră civilă, dispozițiunile art. 121 din procedura genevesă, și a stabilit că cheltuelile de judecată se compun: 1) din taxele de judecată; 2) din cheltuelile făcute cu martori, experți, agenți sau cercetări la fața locului; 3) din cheltueli de drum și locuință când partea ce a câștigat a călătorit numai în vederea procesului, și 4) din o plată a avocaților, apreați de judecători, ce se va ține în seamă părții ce a câștigat numai când i se vor da daune interese.

Compuse astfel cheltuelile de judecată, tot ar putea să despăgubească pe partea ce a câștigat procesul de mai toate cheltuelile ce a făcut, cu toate că nu ne explicăm de ce legiuitorul nostru a admis o plată de avocat numai când se vor da daune-interese, căci bieții impricinați sunt măi tot d'una nevoiți să recurgă la ministerul unui avocat. Această distincțiune se explică în procedura genevesă, de unde este reprodus articolul nostru, căci acolo în toate cauzele avocații părților au dreptul la nise taxă prevăzute în *Tariful de emolumente* din 1869, și, pe lângă aceasta, la noi nu s'a reprodus art. 751 și 752 procedura genevesă, care tratează *Despre pedepsele în contra părților* și unde se prevede anume pedepse ca daune interese ****).

Acum după ce am făcut această mică espunere, să vedem dacă în practică dispozițiunile procedurii civile sunt aplicate bine în ce privește aceste cheltueli de judecată.

Orî-cine are practica ucruului, observă că partea care câștigă într'un proces nu este măi nici o dată despăgubită de toate cheltuelile ce a făcut cu acel proces.

Aceasta este cât se poate măi nedrept.

În adevăr, să presupunem că am să iau de la cine-va o sumă de bani. Am înscris în regulă, însă debitorul meu nu vrea să-i dau dar să alerg la un avocat, să-l consult ce trebuie să fac, căci eu nu cunosc legile. Mi se spune că trebuie să mă duc unde șade debitorul meu și acolo să-l chem în judecată. În fine, l' chem la judecată, plătesc timbre și citațiuni. Debitorul nu vine la ziua înfașșării. Câștig în lipsă și cer cheltueli de judecată. De este la judele de ocol, mi se dă 10 lei, de este la Tribunal mi se dă cel mult 50 lei. Trebuie să-i comunic hotărârea, să cer apoi investirea ei cu formula esecutorie, dacă debitorul meu nu va măi face opozițiune sau apel. După aceea să stăruiesc să execut hotărârea.

Ei bine, întreb eu, cheltuelile de judecată la cari a fost condamnat părătul sunt ele suficiente să mă despăgubească de ceea ce am cheltuit până să pot pune mâna pe banii ce aveam să iau de la debitorul meu? Încheiându-mi socotelele, ved că nu mă aleg nici cu jumătate din ce aveam să iau, dacă voi scadea plata avocatului, timbrele, cheltuelile drumului și ale otelului, dacă am venit din altă parte la domiciliul debitorului meu, fără să măi țiu seamă de supărăriile și pierderea de timp ce am încercat.

Prin urmare, aceasta nu va să zică că am câștigat procesul, căci debitorul meu, de și va fi condamnat să mă plătească ce mă datora, însă va fi satisfăcut de șicanele ce m'a cauzat, măi cu seamă văzând că nu mă am ales nici cu jumătate din ce aveam să iau. Altă dată dar voit fi nevoit să mă judec, cu alte cuvinte să mă mulțumesc cum se zicea o dată cu o *pace strămbă de căt cu o judecată dreaptă.*

Socotesc însă că nu acesta este scopul justiției. Justiția trebuie să fie eminentamente gratuită în acest sens, că acela care a câștigat procesul să fie completamente despăgubit de cheltuelile ce a fost nevoit să facă.

Semnald acest rēu, cătă să recunosc că el provine atât din partea impricinaților, și măi cu seamă a avocaților lor, căt și a judecătorilor.

În adevăr, măi nici o dată părțile nu se conformă art. 147 Proc. civilă, de a prezenta judecăței îndată după plecarea fondului o listă de cifra și specificarea cheltuelilor de

judecată cu actele probatorii. Această listă urmărd să fie discutată de părți, judecătorul ar putea să și formeze convingițiunea și ar putea să adjuce suma de cheltueli ce ar rezulta din desbateri că este justificată.

Copie după acea listă trebuie să se anexeze la finele hotărârei, zice ultimul alineat al art. 147, și cu toate acestea nu știu dacă vre o dată s'a făcut aplicațiunea acestui text de lege. Avocații părților sunt preocupati măi tot d'una de fondul procesului și când vine vorba de cheltueli de judecată se referă la apreațiunea judecătorilor, sciind că ei și-au primit onorariul și crezând că este destul dacă au găștigat procesul.

De altă parte, judecătorii sunt foarte parcimonioși în acordarea acestor cheltueli de judecată, și ni s'a întâmplat să auzim un judecător zicend, când se obiecta de parte că i s'au dat prea puține cheltueli de judecată: „asta este, după ce a câștigat procesul măi face și pretențiuni pentru cheltueli de judecată!”.

Ar fi bine ca judecătorii, chiar când nu li s'ar prezenta lista prevăzută de art. 147 Proc. civilă, se fie măi echitabili în aprecierea cheltuelilor de judecată, măi ales când ved șicane din partea aceluia care a perdut procesul, căci s'au văzut oameni cari se judecă ani întregi și apoi la urma urmel nu li se alege, cum se zice, *câștigul din pagubă.* (Dr.)

Michael A. Bestelev
Procuror de șcitanie la Curtea de apel din București.

ECOURI STREINE

Prințul Muntenegrului

În Cetinje s'a celebrat la 27 Octombrie, cu o pompă estraordinară, nunta de argint a prințului Nikita cu princesa Milena. Intre multe depeși prințul a primit și o telegramă de felicitare prea cordială din partea Țarnului.

Ministrul Tisza

În Ungaria se fac pregătiri mari pentru ziua de 7 Noiembrie, în care se vor implini zece ani de când d. Koloman Tisza este ministru președinte al Ungariei. În orașul Szegedin se va celebra acest jubileu de zece ani al ministrului cu o deosebită ceremonie. În menționata zi se va desveli acolo portretul lui Tisza, ce a figurat la expozițiunea din Pesta. Seara orașul va fi iluminat.

Trăiu rēu

O femeie tinereă din Konyar, în Ungaria, trăia rēu cu bărbatu-său, și adeseori se jeluia la părinții săi zicend că nu măi poate suferi ocările și maltrăările soțului său, și deci vrea să-l părăsească. Părinții însă n'au primit-o la dinși, crezând că lucrurile se vor îndrepta. În cele din urmă tinera femeie se decide să moară. Ea se îmbracă în rochia de nuntă, cumpără petrol și se duse în câmp. Aci intră într'un șanț, turnă petrol pe rochie și și pune foc. Într-o clipă fu coprinsă de flăcări și de fum. Niște păstori zăriră din depărtare figura aprinsă mișcându-se în sus și în jos în șanț, dar nu îndrăsniră să se apropie, crezând în naivitatea lor, că era o fantomă, ce păzește vre-o comoar. După ce se împraștie fumul, ei se apropiară cu frică de șanț și deteră peste un cadavru carbonizat.

Sultanul

Sultanul se amuzează. Maî de ună-zi locuitorii de pe la Cornul de aur mureau de sete. Toate cișmelele secaseră. Ce se întâmplase? Lucru simplu. Sultanul îi plesnise prin cap să și facă un lac în parcul de la Yıldiz, spre a se plimba cu favorita sa într'un vaporas, adus din Anglia. Sute de soldați fură puși să sape o groapă colosală, care apoi fu zidită și umplută cu apă din oraș. Aci vin și se produc înaintea pașahului cântărețe franceze, saltimbanci greci, acrobați unguri, etc., cărora li se dă câte 3 sau 4 mil franci. Dar până să iasă din palat, acești artiști se măi ușurează, siliiți fiind a da *bacșișuri* funcționarilor Curții.

Sultanul își petrece, iar falimentul financiar și politic bate la ușa imperiului! Satul arde, iar baba se piaptână!

UN POST SLUJBAȘ CINSTIT

Corabia, Octombrie.

Domnule Redactor,

Dacă n'ași avea frică de calomnie, care lasă ori cât ar fi de neagră, o pată, n'ași răspunde anonimului ce vă servește de reporter din Corabia în articolul inserat în stimabilul d-voastră ziare de la 24 Octombrie No. 2475/85 sub titlu „Un slujbaș cinstit”. De anonim am avut tot d'una un deșgust, de reporterul din Corabia am oroare fiindcă l' cunosc și de reputațiunea-i urată, înjosită întrebă-se districtul Romanaf, Justițiua locală, consulte-se Ministerul Justiției, Ministerul de Interne ale căror dosă e conținută încă decretule de destituire și dare în judecată ca abusiv.

Și fiindcă sunt calomniat sunt convins, Domnule Redactor, că o să măi permitteți să vă spun cine este *Domnu Ștefănescu* pus sub scutul degradat al anonimului, aceasta în interesul jurnalului ce redigeți, care în decurs de măi mulți ani a fost și este sentinela neobosită a apărărei adevărului.

Domnu Ștefănescu și face școala în administrațiunea veche și termină prin a fi

* *Moulon*, Répétitions écrites sur le code de procédure civile, pag. 124, edit. din 1872.

** *Réforme de la procédure* par M. Léon de Montine, conseiller à la Cour d'Angers. (Revue de la réforme judiciaire, Nr. 2 Avril 1885).

*** *Dalloz*, Réforme de législation, pag. 74, XXVI, edit. 1852.

**** Vezi espunerea de motive a Titlului X din procedura genevesă. *Bullet*, pag. 51 și urm., edit. din 1870.

sub-prefect la Brăncoveni când a fost destituit, decretul No. 389/1877, numit la anul 1881 judecător de pace la Corabia, termină prin furt și Ministerul l' face să apară înaintea Curții după ce l' destitue cu decretul No. 1461 Iunie 8/81. De atunci se stabilește ca avocat în Corabia unde nici în această nouă meserie n'a putut fi corect, proba e procesele ce s'au tratat la tribunalul local în ziua de 30 Martie 1883 Dos. No. 2805/82 și No. 125/84 unde a apărut ca zutor în falș privat. Dacă e atât de aspru cu mine 'n' pare de drept, de oare-ce abia l' cunoașteam și n'am putut să ne vedem și să discutăm de cât cu ocaziunea unei persoane ce l' interesa intim, când am fost silit se redizege contra-actele pentru furt comis zioa față cu martorii în prăvălia d-lui Guran și Compania din Corabia. Eram decis se nu numesc persoana, dar ca să nu se facă confuziune și fiind-că faptul se tratează deja la judecătorie o numesc d-na Ecaterina Ștefănescu soția distinsului anonim.

Terminând nu pot să mă apăr aci; am cerut sigur Ministerului să ordone o anchetă scrupuloasă asupra faptelor inserate în articol și tot ce pot adăoga e: că sunt gata să constat că toate faptele pentru cari sunt acuzat că am primit bani a nu le face sunt deja în judecarea instanțelor legale.

Pimiți v' rog, Domnule Redactor, asigurarea prea osebitei mele considerațiuni.

Polițaiu Orașului Corabia, Paul Ioanovici.

portarea găinilor atinse de boală de la un loc la altul.

Cartofi.—Când locul unde se cultivă cartofii este bine îngrașat și cultura bine întreținută, producțiunea cartofului este abundentă. Într-o grădină unde s'a cultivat cartofii și unde s'a pus bălegar de 3 ori mai mult ca într'un câmp, d-nul P. Giani a obținut rezultate excepționale. În 1881 Vander-Ver a produs 50,000 de kilograme de tubercule la hectar; Magnus-bonum, 65 de mii de kilograme; Jeuxey, 65 de mii de kilograme; Reds-Kined, 50 de mii de kilograme. Fie-care soi de cartofi a fost semnat la 2 Aprilie, st. n., la o depărtare de 60 centimetri în toate părțile; greutatea tuberculelor era de 100 grame.

Este evident că îngrășămintele și buna cultură a înmulțit producțiunea, de și unit cultivatorii nu voesc să înțeleagă acest lucru.

care, la ivirea ofițerului și a escortei sale, a tras focuri, dar fără rezultat.

Londra, 12 Noembrie.
Banca Engliei a fixat scontul său la 3%.

Sofia, 12 Noembrie.
După niște informațiuni luate din surse bune, este sigur că ziarul din St. Petersburg au fost reu informat, când au spus că prințul Alexandru a pronunțat niște cuvinte care au atacat pe ofițerul rus, și că a remis agentului diplomatic englez, d. Lascelles, un memoriu asupra intrigului Rusiei în principat.

Prințul, în numeroasele sale discursuri fie trupelor, fie deputaților, n'a pronunțat nici odată un singur cuvânt contra Rusiei nici contra ofițerilor ruși; și nici prințul nici guvernul n'au remis vre'un memoriu agentului diplomatic al Engliei sau al vre unei alte puteri.

Sofia, 12 Noembrie.
Ziarul *La Constitution de Tirovo* a fost confiscat din cauza unui articol violent ce l'a publicat la adresa Țarului, în privința ștergerii Prințului din cadrele armatei rusești.

Viena, 12 Noembrie.
Noua Presă Liberă atribuie unul ziar din St. Petersburg zisele acestea, că cesțiunea rumeliotă constituie un duel între Engliera și Rusia, și că cel mai mari sorți sunt în partea Engliei.

Viena, 12 Noembrie.
Delegațiunea ungurească a adoptat bugetele armatei și ale marinei fără vre-o modificare. Guvernul a declarat, cu ocaziunea discuțiunii bugetului marinei, că nici o întindere a programelor desfășurate în 1884 nu e proiectată.

Rangun, 12 Noembrie.
Circulă știrea că Birmania se pregătește să reziste Englezilor.

Londra, 12 Noembrie
Un incendiu a distrus magazinele și depozitele de bumbac ale Casei Behrens din Manchester. Păgubile se ridică la cinci-zece de mii lire sterline.

oficeri (bulgari, ce au înlocuit pe cei rusesci).

La Berlin s'au adunat alături reprezentanții tuturor băncilor în localul societății Disconto, pentru a se consulta în mod amical asupra mai multor reforme, prin cari să se dea afacerilor o mai mare siguranță.

Punctele principale au fost.

1) A se da chitanță la efectuarea plății cecurilor.

Cecurile au primit numele *banii de toate zilele* (tägliches Geld).

2) Forma sub care să se dea banii de toate zilele.

3) Dacă tratele să se predea în ziua încheierii afacerii sau a doua zi;

4) Dacă cupoanele prezentate să se plătească în cecuri;

5) Dacă plățile în numerar trebuie să fie trimise la primitor, sau dacă primitorul trebuie să trimită el după bani.

Aceste conferințe vor continua și se așteaptă o schimbare radicală a practicei de acum.

Vaporul de pasageri și mărfuri care circula între Galați și Odeșă va pleca din Galați, de la 4 Noembrie înainte, la 7 ore dimineața.

Până acum pleca la 8 ore dimineața.

În Galați s'ar fi format, se zice, un comitet care va organiza subscripțiun publice pentru ridicarea unui monument pe mormântul regretatului Rășcanu.

L'Etoile Roumaine, în unul din numerile trecute, cere ca școalele să ia măsurii pentru ca părinții și tutorii elevilor să fie cât de aproape ținuți în curent în privința progreselor și a purtării elevilor.

În mai multe școli deja este pus în practică acest us. Așa la *Liceul St. George* chiar de la început se eliberează fie-cărui elev în fie-care Sâmbătă un buletin de săptămână, coprinzând notele la fie-care studiu, precum și la purtate, la păstrarea obiectelor, absențele, al căteale e clasificat, pedepsele și observațiunile directorului.

Acest buletin clevul îl aduce în fie-cari Lunii școala iscalit de părinți. Internii sunt ținuți a scrie în fie-care Duminecă acasă, alăturând buletinul.

Se zice că ministerul de interne lucrează la un proiect de lege pentru completa raorganizare a penitenciarelor noastre.

Se și simte în adevăr mare nevoie de această reorganizare.

Șerif-bey, al doilea secretar al ambasadei otomane din Paris, a intrat în școala de la Saint-Cyr. A îmbrăcat uniforma celui d'antăieș batalion al Franciei, și, ceia ce nu s'a văzut poate nici o dată în școală, poartă crucea de cavalier al legiunii de onoare.

Trebuie o abnegare și un patriotism prea rar pentru a renunța ast-fel la favorile diplomatice și să se supue asprei discipline militare. Șerif-bey are cu atât mai mult merit cu cât părintele său, Said-Pașă, este actualmente ministru al afacerilor streine. Hotărârea asta a mulțumit foarte tare pe Sultanul, care a ordonat ca tânărul secretar să fie mănținut în funcțiunea sa și să își urmeze și cursurile școlii speciale militare franceze.

Citim într'un ziar din New-York: Lista oficială constată că într'o singură zi, afacerile s'au suit la un total nominal de 73,892,900 de dolari (un dolar 4 franci și jumătate) cifră care nu s'a mai văzut de cât încă o dată sau de două ori în istoria Bursi din New-York. Nu e multă vreme de când curtierii abia își scoteau chel-tuelile, pe când azi le este anevoie ca să satisfacă toate ordinele ce le vin de la clientela locală și din provincie.

Până când s'a inoptat au fost cereri pentru tot felul de acțiuni. Și titlurile bune și cele rele au fost d'opotrivă căutate. Ori-ce reacțiune provenind din realizare de beneficii, n'a făcut alt de cât a stimulat pe cumpărători.

SPECTACOLE

Teatrul Național.—Vineri 1 Noembrie. Pentru a doua oară: *Studentul Cerșetor (Der bettel student)*. Intre actele I-ii și al II-lea (*Balet*).

Teatrul Dacia.—Dirjecțiunea Tardini-Vlădescu. De patru ori pe săptămână, Marția, Joia, Sâmbăta și Duminica, reprezintă regulat.

Teatrul Bossel.—*Opera franceză*.—Vineri 1 Noembrie, *La Perichole*.

Sala Orfeu.—Întreprinderea I. D. Ionescu.—*Varietăți*, (în toate seriile). Intrarea un leu.

BIBLIOGRAFIE

Au apărut următoarele publicații ale Academiei române și se află de vânzare la librăriile Socec et Com. în București, W. Kraft în Sibiu.

1. *Endoxiu de Hurmuzachi*.—Fragmente zur Geschichte de Rumänen. Tomul IV vol. în 8 de X și 396 pagine. Cuprinzând studii asupra stării orientalei Europei după pacea de la Carolț.—*Prețul 6 lei*.

2. *Fl. Porcius*.—Flora din fostul district românesc al Năseudului în Transilvania. Discurs de recepțiune urmat de răspunsul d-lui P. S. Aurelian. Volum în 4 de 140 pagine.—*Prețul 1 lei 50 bani*.

3. *A. Papadopol Calimah*.—Cuvânt despre expediția lui Igor Sveatoslavici, principele Novgorodului nordic contra Polovizilor sau Cumaniilor. Volum în 4 de 29 pagine.—*Prețul 40 bani*.

4. *Ep. Melchisedec*.—Instrucțiunea de la Mănăstirea Răsboieni, județul Neamțului, comentată. Volum în 4 de 35 pagine.—*Prețul 50 bani*.

1. *Done și strigății din Ardeal* date la iveală, de dr. *Ioan Urban Jarnik și Andrei Bărsescu*. București 1885. 1 vol. de XV și 528 pagine, urmat de un glosar român-francez de XVI și 324 pagine, al tuturor cuvintelor cari se află în colecțiune, întocmit de dr. I. U. Jarnik. *Prețul 5 lei*.

2. *Glossaire de chansons populaires de Transilvanie* (Collection-Bărsescu-Jarnik) par *Jean Urbain Jarnik*. Bucarest. 1885. 1 vol. de XIV și 324 pagine. *Prețul 2 lei*.

3. *Symbolae ad illustrandum historiam ecclesiae orientalis in terris coronae S. Stephani maximam partem nunc primum ex variis tabulariis, Romanis, Austriacis, Hungaricis, Transilvanicis, Croatiae. Societatis Jesu alicuique fontibus accessu difficilissimis erutae a Nicolao Nilles S. J.*—*Onisopont 1885*. 2 volume de CXX și 1086 pagine. *Prețul 16 lei*.

VARIETATI

Munchhausen redivivus.—Sub acest titlu cetim în *Siebenbürgisch-Deutsches-Tagblatt* următoarele: Unele fof clujene se par a întrece pe Bulgari și pe cele-alte popoare interesate din Balcani în ceea ce privește minciunile. Ce departe au adus'o pe acest teren și cât de puțin crezământ se mai poate da acestor fof, o dovedește următorul caz:

Înainte de asta cu vre-o câte-va zile foile din Cluj au comunicat despre un omor groaznic, a cărui jertfă să fi căzut cancelistul de la judecătoria din Ludoș, Iosif Komaromi. Foile acestea raportaū despre fapte amănunte într'adevăr îngrozitoare. În urma acestor "marele proprietar", din Grind-Cristur, Iosif Komaromi să fi fost atacat în drum de către doi Români și ucis în modul cel mai înfloritor; neoaamenii aceștia să fi scos amândoi ochii, să fi tăiat nasul și urechile și să fi scos falciile și apoi să fi jefuit. O dată fuseră gata a însinua această faptă "irredentei române, și a presenta acest omor ca pe un omor politic. Mai târziu aduse organul stângel, *Ellenzék*, asupra acestui caz de omor un articol în care s'au expus apoi ca motive a crâncenului omor alte motive nepolitice.

În sfârșit ese apoi la iveală că toată grozăvenia a fost în parte exagerată în mod tendențios, iar în parte scornită cu des-ăvîrșire.

Anume foile din capitală sunt nevoite a declara că Komaromi nici nu e mort, ci trăiesce, ba că nici n'a suferit nici o daună prin cea "ucidere, înfloritoare. Ast-fel cetim în *Neues Pester Journal* de la 9 a. l. c.: "Nu e adevărat că cancelistul din Ludoș Iosif Komaromi să fi fost ucis de către irendențișii români; e vorba mai mult de o jefuire la toată întâmplarea regretabilă, care însă nu stă nici într'o legătură cu raportele politice. Călețorind adevăc într'o seară Komaromi de la Cristur la Ludoș, a fost agrăit din partea a doi feciori români pentru tutun. Până ce Komaromi a dat unuia tutunul cel'alt i-a plesnit cu băta vre-o câte-va peste cap. Vistiul, un băiat tiner, a fugit numai de cât în sat, povestind oamenilor că stăpanul său e omorât. N'a fost însă așa. Cei doi feciori i-au furat orologul și vre-o căți-va crețari, ce se aflau în posesiunea lui, — a mai fost ce e drept vătēmat la un ochiū, nu e însă în pericol de viață. Făcătorii de rele, un servitor și fiul unui țeran foarte avut, la care s'au și aflat obiectele furate, se află deja în arest.

IMPRUMUTUL ORASULUI BUCURESTI de 10.000.000 lei

Rambursarea parțială a tragerii a 75-a efectuată la Gotha, în prezența unui delegat român, la 21 Octombrie (2 Nombrie) 1885; 6,000 obligațiuni rambursabile la casa d-lor Jacques Poumay succesori în București, de la 5 Martie, st. n., 1886.	Seria 4045 No. 89 cășt. prin. de 100,000	< 1722 < 48 < < 25,000 <	< 2373 < 2 < < 5,000 <
--	--	--------------------------	------------------------

Seria	No.	Prima	Seria	No.	Prima
87	63	100	3416	93	100
245	60	50		44	100
	38	50		32	50
	41	50		30	50
454	57	50		63	50
	61	50		82	50
611	6	1000		84	50
	85	100	3444	84	100
	49	50		22	50
672	98	50		53	50
799	58	50		50	50
1020	52	50		34	50
	13	50		88	50
1154				47	50
1170			3576	64	100
1173	40	50		31	50
1324	85	100		81	50
	3	50		73	50
1503	96	2000	3855	71	1000
	67	50		17	50
	98	50		67	50
1508	80	100	3978		
	75	100	4045	89	100000
	9	50		76	100
	29	50		34	50
	19	50		69	50
1645	82	100		23	50
	37	50	4452	87	2000
	52	50		6	500
	56	50		88	50
	18	50		44	50
1722	48	25000	4475	21	100
	10	50		84	50
1802	12	50	4911	62	50
	52	50	4984	98	50
	88	50	5238	58	100
1829	1	500		59	100
1842	66	100		14	50
1903	28	500		45	50
	46	50	5302	96	100
	10	50	5407	24	50
1959	1	500	6130		
	72	50	6137	42	50
2289	88	50		24	50
2373	2	5000	6196	56	1000
	19	50		58	100
	52	50	6198	33	1000
	94	50		32	50
	77	50		68	50
2480	62	500		84	50
	31	50	6241	4	500
	85	50		12	100
	60	50	6246	47	100
2633	45	50		95	100
	40	50		21	50
	76	50		67	50
2711			6477	74	1000
2781	1	50	6560	97	500
	70	50		77	50
	32	50		51	50
	48	50	6669	60	50
2805	83	50		15	50
	47	50	6921	74	50
2885	95	50	6945	50	500
	15	50	7140	25	50
	93	50	7205	87	50
	65	50		2	50
3033	52	50		6	50
3169	53	2000	7219	43	50
	82	500		80	50
	5	50	7402	91	50
3352	45	50	7429	33	50
3416	5	500		99	50

LOTERIA ATENEULUI

Ministerul de Interne, în urma avisului dat de comisiunea instituită, conform art. 4 al regulamentului asupra loteriei, aprobând sub No. 14331 prelungirea de 6 luni peste termenul de 1 Noembrie anul curent ce era fixat pentru tragerea loteriei Atheneului, și cu facultatea ca tragerea acestei loterii să se poată efectua chiar în cursul acestor 6 luni în caz când biletele s'ar putea desface mai curând.

Biurul Atheneului aduce aceasta la cunoștința publicului.

LICITAȚIUNI

Tribunalul Ilfov, secția III de Notariat
2 Noembrie 1885.

Moșia Popești Manucu din comuna Popești-Dragomirești plasa Snagov, județul Ilfov, averea d-lui căpitan Atanasie Fănuță.

Moșia Glogora cu toate trupurile din județul Mehedinți averea d-lui Mihail Paciurea.

Moșia Otești județul Olt averea d-lui Constantin I. Deleanu.

Casele din Strada Golești Nr. 29 și 21, locu tot din strada Golești Nr. 31, averea d-lor Sița și Marin Tudor.

Casele din strada Speranței No. 17 și 21; Idem din strada Traian și Labirint No. 71, averea decedatului Matache Theodosie Stătescu.

Casele cu locul lor din strada Cuza Vodă No. 60, averea d-nei Tina și Ivanciu Hagi Nicolae.

Ville care formează un corp din suburbia Delea-Nouă, fundătura Gura-Lupului, No. 228, averea d. căpitan Anton Bibănescu.

MAINOU

D-șoara Iulia B. P. Hașdeu, care abia peste câte-va zile împlinește vârsta de 16 ani, a trecut la Paris într'un mod strălucit bacalaureatu în Litere, capătând mențiune onorabilă.

Ni se scrie că d-șoara Hașdeu va urma "studiele literare cu scop de a dobândi doctoratul în litere de la Universitatea din Paris.

Concursul pentru catedra de fiziologie din facultatea de medicină din Iași nedând nici un rezultat, se va publica un alt concurs pentru Octombrie anul viitor.

Seminarul de la Socola se va muta în Iași.

D. Sava Ștefănescu, în urma escelentului concurs depus, este numit profesor de științele naturale la liceul St. Sava.

Unul din dragomanii consulatului rusesc din Filipopoli a fost surprins agitănd prin sate în contra principelui Alexandru. Sub pretext d'a face colecte pentru un drapel, el stimula pe țerani să se răscoală în contra principelui și să ceară Țarului un principe ortodox.

Asemenea și atașatul militar e compromis, d'a fi încercat să provoace o revoltă a soldaților în contra noilor

Holera găinilor.—Boala găinilor, la care i se dă numele de holera, n'are nimic de a face cu holera oamenilor.

Ori-ce găină atacată de această boală, moartea ei este ca și sigură. De acia trebuie alergat la oare care mijloace de apărare, care sunt: se dă găinilor un amestec de cartofi ferți și ovéz, care amestec se lasă să se acreească puțin, mâncarea se pune în niște străchinți făcute din lemn de sorb sau de păducel, din care găinele mănâncă cu multă lăcomie. Se zice că s'a obținut bune rezultate și cu o infuziune de muguri de brad puțin sărați. Adăogirea de substanțe teruginoase, în vasul din care beaū găinele, produc de asemenea rezultate folositoare, și se recomandă apă feruginoasă, din locuri mlăștinoase. Se mai poate face usagiū cu profit de o soluțiune prea întinsă de permanganat de potasă, sau de acid fenic, ecșalațiunile de acid fenic, dau serviciū real, după ce s'a curățit bine cotețul găinilor, și după acia să se spoiască pereții cu acid.

Un tratament igienic dă tot-d'a-una bune rezultate când s'a ivit boala, numai de cât trebuie schimbată locuința găinilor, și a le lăsa să doarmă în aer liber. Păsările moarte trebuie bine îngropate în pământ și cotețul desinfectat, și dacă nu se va putea e de preferat a se construi un altu. Pentru a evita boala trebuie a se da în toate zilele la fie-care găină, la interval de 4 ore o lingură de ciorbă, care este făcută din 1 litru de apă, în care se pune 25 miligrame de arseniat de sodă.

Boala se poate propaga și prin trans-

Toate obligațiunile cuprinse în seriile de mai sus și neindicte aci sunt trase cu câte 20 lei fie-care.

Tragerea viitoare va avea loc la 20 Ianuarie (1 Februarie) 1886. Câștigul principal va fi de 25,000 lei.

Sofia, 12 Noembrie.

După raportul comandantului trupel bulgare trimeasă spre pozițiunea ocupată de trupa sârbească între satul Rakita și granița, detașamentul sârb s'a retras lăsând în împrejurările lui Crnivirh, 1) un avanpost

1) Crnivirh este un punct situat pe graniță.

Societatea „CARPAȚII”

Duminică 3 Noembrie, orele 2 p. m., cu ocaziunea inaugurării noului local din strada Smărdan, No. 24, peste drum de hotelul Concordia, va avea loc o *ședință publică*, în care d. președintele C. C. Dobrescu va vorbi despre Școala Naționalistă.

Sunteți rugați a asista toți amicii societății.

Comitetul.

De arendat, chiar de acum moșia Rotărești, din districtul Vlașca.—A se adresa d-lui Ioan Culoglu, strada Pitar-Moșu, No. 2, București.

Un tēner absolvent al facultății de drept și bacalaureat, dispunzând de câte-va ore, doresce a prepara elevi de ori-ce clasă, doritorii se vor adresa în administrațiunea acestui ziar

VIN NEGRU
de Orevița și Golu-Drancea
Vechiū de 4 ani, calitate superioară tutulor altor vinuri. — 15 fr. vradra și —
ALB DE DRAGAȘANI
din recolta anului 1881. — 15 fr. vradra la
Păun POPESCU & Comp.
18, Strada Lipscani, 18.

CASA DE SCHIMB
C. STERIU & C omp.
No. 19, STRADA LIPSCANI, No. 19.
CURSUL BUCURESTI
Pe ziua de 31/12 Octombrie 1885, ora 10.

	Cump.	Vend.
5% Imprumutul Comunal	72 1/2	73 1/4
5% Scrișuri Funciare Urbane	81 1/4	81 3/4
5% Rurale	86	86 1/4
5% Renta Română perpetuă.	—	—
5% amortisabilă.	91	91 1/2
6% Scrișuri Funciare Urbane.	90	90 1/4
6% Oblig. de Stat (conv. Rurale)	84	85
7% Căile Ferate Rom.	—	—
7% Scrișuri Funciare Urbane	96 3/4	97 1/4
7% Rurale	102 1/4	102 3/4
7% Imprumutul Ștern	—	—
8% Oppenheim	—	—
Oblig. Casei Pensiun. (Nom. 300)	210	215
Impr. cu prime orasul București.	31	32
Acțiuni Credit Mobiliar.		
↳ Construcțiuni	140	145
↳ Naționale.	215	220
↳ Dacia-România	245	250
Banca Națională	1040	1060
Florin Valuta Austriacă	201	202
Mărci Germane.	123	124
Bilete Franceze	99 1/2	100
↳ Englese	25	25 1/4
Ruble Rușești	247	248
Aur contra Argint și Bilete.	15	15 1/4

NB. Cursul de mai sus este în monedă de aur scotit după cursul fiscalului. Cupoane se aquiră fără scăzământ.

Adresa pentru telegrame: STERIU.

INSTITUTUL METEOROLOGIC DIN BUCURESTI
Buletin atmosferic pe ziua de 31 Octombrie (12 Noem.) 1885

STATIUNI	Observ. de azi dimineață 8 ore			Cerul	
	Barometru	Temperatura	Starea		
	Observ.	Variat.	Observ.	Variat.	
București	772.7	- 1.8	1.8	-1.2	p. noros
T. Severin	772.6	- 2.0	4.4	-0.6	ceață
Balota	772.0	- 2.0	1.0	-2.8	frumos
Slatina	773.4	- 1.7	0.1	-3.0	"
Giurgiu	772.5	- 1.9	3.5	0.0	noros
Constanța	772.3	- 0.6	3.0	-2.1	acoperit
Sulina	772.4	- 1.3	2.7	-2.2	"
Galați	773.0	- 1.7	2.8	-0.4	"
Braila	772.1	- 1.0	3.0	-0.8	"
Craiova	772.2	- 1.4	1.5	-5.1	p. senin

Observațiuni: Starea mării: la Constanța f. liniștită, la Sulina ușoară.

Direct. Obs. St. Hepites.

NOTA.—Indicările barometrelor sunt reduse la 0 zero grade și la nivelul mării. Temperatura este dată în grade centigrade. Variațiunea barometrică și temperatică se scotește pe intervalul de la 4 ore la 8 ore dimineața.

